ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 16. decembra 2008 *

Vo veci C-73/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Korkein hallinto-oikeus (Fínsko) z 8. februára 2007 a doručený Súdnemu dvoru 12. februára 2007, ktorý súvisí s konaním:

Tietosuojavaltuutettu

proti

Satakunnan Markkinapörssi Oy,

Satamedia Oy,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts a A. Ó Caoimh, sudcovia P. Kūris, E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet, J. Klučka, U. Lõhmus a E. Levits (spravodajca),

* Jazyk konania: fínčina.

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 12. februára 2008,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy, v zastúpení: P. Vainio, lakimies,

— fínska vláda, v zastúpení: J. Heliskoski, splnomocnený zástupca,

— estónska vláda, v zastúpení: L. Uibo, splnomocnený zástupca,

— portugalská vláda, v zastúpení: L. I. Fernandes a C. Vieira Guerra, splnomocnení zástupcovia,

— švédska vláda, v zastúpení: A. Falk a K. Petkovska, splnomocnené zástupkyne,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: C. Docksey a P. Aalto, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 8. mája 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355, ďalej len „smernica“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi tietosuojavaltuutettu (splnomocnenec pre ochranu údajov, ďalej len „splnomocnenec“) a tietosuojalautakunta (Komisia pre ochranu údajov), týkajúceho sa činností spracovania osobných údajov vykonávaných spoločnosťami Satakunnan Markkinapörssi Oy (ďalej len „Markkinapörssi“) a Satamedia Oy (ďalej len „Satamedia“).

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Ako vyplýva z jej článku 1 ods. 1, účelom smernice je ochrana základných práv a slobôd fyzických osôb, a najmä ich práva na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov.

4 Článok 1 ods. 2 smernice stanovuje:

„Členské štáty neobmedzujú, ani nebránia voľnému toku osobných údajov medzi členskými štátmi z dôvodov spojených s ochranou poskytnutou podľa odseku 1“.

5 Článok 2 smernice s nadpisom „Definície“ stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

a) ‚osobné údaje‘ znamenajú akúkoľvek informáciu, ktorá sa týka identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby (‚údajového subjektu‘); identifikovateľná osoba je osoba, ktorú možno identifikovať, priamo alebo nepriamo, najmä pomocou overenia identifikačného čísla alebo jedného alebo viacerých faktorov špecifických pre jej fyzickú, fyziologickú, duševnú, hospodársku, kultúrnu alebo sociálnu identitu;

b) ‚spracovanie osobných údajov‘ (‚spracovanie‘) znamená akúkoľvek operáciu alebo komplex operácií, ktorá sa vykonáva na osobných údajoch, či už automatickými prostriedkami, alebo nie, ako je zber, zaznamenávanie, organizácia, uskladnenie, úprava alebo nahradenie, vyhľadávanie, nahliadnutie, používanie, odhalenie prenosom, šírenie alebo sprístupnenie iným spôsobom, upravenie alebo kombinácia, blokovanie, vymazanie alebo zničenie;

c) ‚registračný systém osobných údajov‘ (‚registračný systém‘) znamená akúkoľvek štruktúrovanú zostavu osobných údajov, ktoré sú prístupné podľa konkrétnych kritérií, či už centralizované, decentralizované, alebo rozptýlené na funkčnej alebo geografickej báze;

…“

6 Článok 3 smernice definuje jej pôsobnosť takto:

„1. Táto smernica sa uplatňuje na spracovanie osobných údajov vcelku alebo čiastočných údajov, automatickými prostriedkami, a na spracovanie osobných údajov inými, ako automatickými prostriedkami, ktoré tvoria časť registračného systému alebo určených pre to, aby tvorili časť registračného systému.

2. Táto smernica sa neuplatňuje na spracovanie osobných údajov:

— v priebehu činností, ktoré sú mimo rozsahu zákona spoločenstva, ako sú tie, ktoré sú uvedené v hlave V a VI Zmluvy o Európskej únii a v žiadnom prípade sa neuplatňujú na operácie spracovania týkajúce sa verejnej bezpečnosti, obrany, bezpečnosti štátu (vrátane hospodárskej prosperity štátu, keď sa operácia spracovania týka záležitostí bezpečnosti štátu) a činností štátu v oblastiach trestného zákona,

— fyzickou osobou v priebehu osobnej činnosti, alebo činnosti týkajúcej sa domácnosti.“

7 Vzťah medzi ochranou osobných údajov a slobodou prejavu je upravený článkom 9 smernice s nadpisom „Spracovanie osobných údajov a sloboda prejavu“ takto:

„Členské štáty vykonajú opatrenia pre výnimky a odchýlky z ustanovení tejto kapitoly, kapitoly IV a kapitoly VI pre spracovanie osobných údajov, vykonávané výlučne na žurnalistické účely alebo účely umeleckého alebo literárneho vyjadrenia, iba vtedy, ak sú nevyhnutné pre uvedenie práva na súkromie do súladu s nariadeniami, ktorými sa riadi sloboda prejavu.“

8 V tejto súvislosti je odôvodnenie č. 37 smernice formulované takto:

„(37) keďže spracovanie osobných údajov na účely žurnalistiky alebo na účely literárneho alebo umeleckého stvárnenia, najmä v audiovizuálnej oblasti, by malo oprávňovať k výnimkám z požiadaviek vyplývajúcich z určitých nariadení tejto smernice do tej miery, ako je to nutné pre zladenie základných práv jednotlivcov so slobodou informácií a najmä s právom získavať a odovzdávať informácie, ako to zaručuje najmä článok 10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; keďže členské štáty by preto mali stanoviť výnimky a odchýlky nutné pre rovnováhu medzi základnými právami, pokiaľ ide o všeobecné opatrenia k zákonnosti spracovania údajov, opatrenia na prenos údajov do tretích krajín a kompetenciu dozorného úradu; keďže nemalo by to viesť členské štáty k tomu, aby určovali výnimky z opatrení na zaistenie bezpečnosti spracovania; keďže, aspoň dozorný úrad, zodpovedný za tento sektor, by mal byť tiež vybavený určitými právomocami ex post, t. j. právom uverejňovať pravidelnú správu, alebo právom predkladať záležitosti súdnym orgánom.“

9 Článok 13 smernice s nadpisom „Výnimky a obmedzenia“ stanovuje:

„1. Členské štáty môžu prijať legislatívne opatrenia na obmedzenie rozsahu povinností a práv uvedených v článkoch 6 ods. 1, v článku 10 a 11 ods. 1, v článkoch 12 a 21, keď takéto obmedzenie vytvára nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie údajov o:

a) štátnej bezpečnosti;

…“

10 Článok 17 smernice s nadpisom „Bezpečnosť spracovania“ uvádza:

„1. Členské štáty zabezpečia, zavedenie príslušných technických a organizačných opatrení na ochranu osobných údajov pred náhodným alebo nezákonným poškodením alebo náhodnej strate, zmene, neoprávnenému prezradeniu alebo sprístupneniu, najmä, kde spracovanie obsahuje prenos údajov cez sieť a proti všetkým iným nezákonným formám spracovania.

So zreteľom na stav techniky a cenu jej zavedenia takéto opatrenia zabezpečia úroveň bezpečnosti primeranú pre riziká, ktoré predstavuje spracovanie a charakter údajov, ktoré sa majú chrániť.

2. Členské štáty zabezpečia, aby kontrolór musel tam, kde sa spracovávanie vykonáva v jeho mene, vybrať spracovateľa, ktorý poskytne dostatočné záruky vzhľadom na technické bezpečnostné opatrenia a organizačné opatrenia riadiace spracovanie, ktoré sa má vykonať a aby musel zabezpečiť zhodu s týmito opatreniami.

…“

Vnútroštátna právna úprava

11 § 10 ods. 1 Ústavy [perustuslaki (731/1999)] z 11. júna 1999 stanovuje:

„Každý má právo na ochranu svojho súkromného života, cti a domova. Ochranu osobných údajov bližšie upravuje zákon.“

12 Podľa § 12 Ústavy:

„Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu bez predchádzajúcich obmedzení vyjadrovať, uverejňovať a prijímať informácie a názory a iné oznámenia. Výkon slobody prejavu bližšie upravuje zákon. …

Dokumenty a iné záznamy vo vlastníctve verejných orgánov sú verejné, ak ich sprístupnenie z dôležitých dôvodov osobitne neobmedzuje zákon. Každý má právo získavať z verejných dokumentov a záznamov informácie."

13 Zákon o osobných údajoch [henkilötietolaki (523/1999)] z 22. apríla 1999 preberajúci smernicu do vnútroštátneho práva sa uplatňuje na spracovanie takýchto údajov (§ 2 ods. 1) s výnimkou súborov s osobnými údajmi, ktoré obsahujú iba informácie uverejňované v hromadných oznamovacích prostriedkoch (§ 2 ods. 4). Uplatňuje sa iba čiastočne na spracovanie osobných údajov, na redakčné účely a na umelecké a literárne účely (§ 2 ods. 5).

14 § 32 zákona o osobných údajoch stanovuje, že osoba zodpovedná za spracovanie dát je povinná zaviesť príslušné technické a organizačné opatrenia na ochranu osobných údajov pred neoprávneným prístupom, náhodnou stratou alebo nezákonným poškodením, zmenou, postúpením, prenosom alebo iným nezákonným spracovaním.

15 Zákon o verejnej povahe činnosti verejných orgánov [laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)] z 21. mája 1999 tiež upravuje prístup k informáciám.

16 Podľa § 1 ods. 1 zákona o verejnej povahe činnosti verejných orgánov je všeobecným pravidlom, že dokumenty uvádzané týmto zákonom sú verejné.

17 § 9 uvedeného zákona stanovuje, že každý má právo oboznámiť sa s verejným dokumentom týchto orgánov.

18 § 16 ods. 1 toho istého zákona definuje spôsob prístupu k takémuto dokumentu. Toto ustanovenie uvádza, že verejné orgány oznamujú obsah dokumentu ústne, dávajú dokument k dispozícii vo svojich priestoroch, kde do neho možno nahliadnuť a vyhotoviť kópiu, vypočuť si ho, alebo v priestoroch, kde sa vydá jeho vytlačená kópia alebo výtlačok.

19 Odsek 3 tohto paragrafu stanovuje podmienky, za ktorých údaje uvádzané v súboroch verejných orgánov obsahujúcich osobné údaje môžu byť sprístupňované:

„Kópia alebo výtlačok súboru verejného orgánu s osobnými údajmi alebo tieto údaje môžu byť poskytnuté vo vytlačenej alebo elektronickej forme, ak tento zákon nestanoví inak, ak je príjemca podľa predpisov o ochrane osobných údajov oprávnený takéto údaje uchovávať a používať. Na účely priameho marketingu a na prieskum názorov a prieskum trhu môžu byť takéto osobné údaje poskytované však len vtedy, ak to zákon osobitne ustanovuje alebo ak s tým dotknutá osoba vyjadrila súhlas.“

20 Vnútroštátny súd poznamenáva, že zákon o verejnej povahe daňových údajov a o ich dôvernosti [laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta (1346/1999)] z 30. decembra 1999 má prednosť pred zákonom o osobných údajoch a pred zákonom o verejnej povahe činnosti verejných orgánov.

21 Podľa § 2 tohto zákona sa ustanovenia zákona o verejnej povahe činnosti verejných orgánov a zákona o osobných údajoch uplatňujú na daňové dokumenty a údaje, pokiaľ právny predpis nestanovuje inak.

22 § 3 tohto istého zákona uvádza:

„Daňové údaje sú uverejňované spôsobom stanoveným týmto zákonom.

Každý má právo oboznámiť sa s verejnými daňovými dokumentmi, ktorými disponuje daňová správa spôsobom stanoveným zákonom o verejnej povahe činnosti verejných orgánov, ak tento zákon nestanoví inak.“

23 Podľa § 5 ods. 1 uvedeného zákona sú verejnými daňovými údajmi obsiahnutými v každoročne vykonávanom zdanení meno daňovníka, jeho dátum narodenia a obec, v ktorej má bydlisko. Okrem toho sú verejné aj tieto údaje:

„1. príjem zo zdaniteľnej činnosti (štátna daň);

2. príjem z kapitálu a zdaniteľného majetku (štátna daň);

3. zdaniteľný príjem (obecná daň);

4. daň z príjmu a daň z majetku, obecná daň, ako aj celková suma vymeraných daní a poplatkov.

…“

24 Nakoniec, kapitola 24 § 8 trestného zákonníka [rikoslaki v jeho znení vyplývajúcom zo zákona 531/2000] sankcionuje rozširovanie informácií, ktoré poškodzujú súkromný život. Je tiež trestné sprístupnenie informácií, nepriamych zmienok alebo obrázkov týkajúcich sa súkromného života inej osoby prostredníctvom hromadného oznamovacieho prostriedku alebo iným spôsobom väčšiemu počtu osôb, ak toto konanie môže spôsobiť dotknutej osobe škodu alebo jej ubližovať, alebo znižovať jej všeobecnú vážnosť.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

25 Po mnohé roky Markkinapörssi zbierala na fínskych daňových orgánoch verejné údaje s cieľom vypracovať každý rok výpisy z týchto údajov v regionálnych vydaniach časopisu Veropörssi.

26 Informácie uvádzané v týchto publikáciách zahŕňajú priezvisko a meno približne 1,2 milióna fyzických osôb, ktorých príjem presahuje určitú hranicu, ako aj sumy ich príjmov z kapitálu a zárobkovej činnosti s presnosťou na 100 eur a údaje týkajúce sa zdanenia ich majetku. Tieto informácie sú uverejňované vo forme abecedného zoznamu a zatriedené podľa obce a podľa kategórie príjmov.

27 Podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania Markkinapörssi uvádza, že uverejňované osobné údaje v časopise Veropörssi môžu byť na žiadosť odstránené bez toho, aby to so sebou prinášalo náklady.

28 Hoci tento časopis obsahuje tiež články, zhrnutia ako aj inzeráty, jeho hlavným cieľom je uverejnenie osobných údajov daňovej povahy.

29 Markkinapörssi postúpila spoločnosti Satamedia, ktorá je vo vlastníctve tých istých akcionárov, vo forme diskov CD-ROM osobné údaje uverejnené vo Veropörssi s cieľom ich šírenia systémom SMS. Na tento účel obe spoločnosti podpísali dohodu so spoločnosťou prevádzkujúcou mobilnú telefónnu sieť, ktorá na účet spoločnosti Satamedia zaviedla službu SMS umožňujúcu používateľom mobilných telefónov prijímať na svoj telefón za poplatok približne 2 eurá informácie uverejnené vo Veropörssi. Na žiadosť sú osobné údaje z tejto služby odstránené.

30 Tietosuojavaltuutettu a tietosuojalautakunta, fínske orgány poverené ochranou údajov, kontrolujú spracovanie osobných údajov a za podmienok stanovených zákonom majú rozhodovaciu právomoc vo veci osobných údajov.

31 V nadväznosti na sťažnosti jednotlivcov namietajúcich porušenie ich súkromia tietosuojavaltuutettu poverený vyšetrovaním činností Markkinapörssi a Satamedia 10. marca 2004 žiadal tietosuojalautakunta, aby zakázala uvedeným spoločnostiam pokračovať v činnostiach týkajúcich sa spracovania predmetných osobných údajov.

32 Keďže tietosuojalautakunta zamietla túto žiadosť, tietosuojavaltuutettu podal žalobu pred Helsingin hallinto-oikeus (Správny súd Helsinky), ktorý tiež zamietol žalobu. Tietosuojavaltuutettu teda podal opravný prostriedok na Korkein hallinto-oikeus.

33 Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že opravný prostriedok tietosuojavaltuutettu sa netýka postúpenia údajov zo strany fínskych daňových orgánov. Rovnako upresňuje, že nie je spochybňovaná verejná povaha predmetných daňových údajov. Naopak, vnútroštátny súd má pochybnosti, pokiaľ ide o neskoršie spracovanie týchto údajov.

34 Za týchto okolností vnútroštátny súd rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa za ‚spracovanie osobných údajov' v zmysle článku 3 ods. 1 smernice… považovať činnosť, ktorá spočíva v:

a) zbere údajov týkajúcich sa príjmov zo zárobkovej činnosti a kapitálu, ako aj o majetku fyzických osôb vo verejných dokumentoch daňovej správy a ich spracovaní s cieľom ich uverejnenia;

b) ich uverejnení vo forme podrobných zoznamov zostavených podľa obcí, v ktorých sú zoradené podľa abecedy a podľa kategórií príjmov;

c) ich postúpení vo forme diskov CD-ROM na to, aby boli použité na obchodné účely;

d) ich spracovaní v rámci služby SMS, ktorá používateľom mobilných telefónov umožňuje po zaslaní mena a obce bydliska určitej osoby získať informácie o príjmoch zo zárobkovej činnosti a z kapitálu, ako aj o majetku tejto osoby?

2. Má sa smernica … vykladať v tom zmysle, že rôzne činnosti uvedené v prvej otázke pod písmenami a) až d) vyššie sa môžu považovať za ‚spracovanie osobných údajov výlučne na žurnalistické účely' v zmysle článku 9 smernice, ak sa zohľadní skutočnosť, že údaje týkajúce sa viac ako milióna daňovníkov, ktoré sa vyzbierali, pochádzajú z dokumentov, ktoré sú podľa vnútroštátnej právnej úpravy o prístupe k informáciám verejné? Je skutočnosť, že hlavným účelom tejto činnosti je uverejňovanie uvedených údajov, pre posúdenie významná?

3. Má sa článok 17 smernice… v spojení s jej zásadami a cieľmi vykladať v tom zmysle, že uverejňovanie údajov, ktoré boli vyzbierané na žurnalistické účely a ich postúpenie na spracovanie na obchodné účely je s ním v rozpore?

4. Má sa smernica… vykladať v tom zmysle, že súbory s údajmi, ktoré obsahujú len informácie, ktoré už boli uverejnené ako také v oznamovacích prostriedkoch, nepatria vôbec do jej pôsobnosti?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

35 Je potrebné konštatovať, že údaje, ktorých sa týka táto otázka, o priezvisku a mene určitých fyzických osôb, ktorých príjem presahuje určité hranice, ako aj o sume ich príjmov zo zárobkovej činnosti a z kapitálu s presnosťou na 100 eur predstavujú osobné údaje v zmysle článku 2 písm. a) smernice, pretože ide o „informácie, ktoré sa týkajú identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby“ (pozri tiež rozsudok z 20. mája 2003, Österreichischer Rundfunk a i., C-465/00, C-138/01 a C-139/01, Zb. s. I-4989, bod 64).

36 Následne postačuje konštatovať, že zo samotného znenia definície uvedenej v článku 2 písm. b) smernice jasne vyplýva, že činnosti, ktorých sa týka táto otázka patria pod definíciu „spracovanie osobných údajov“ v zmysle tohto ustanovenia smernice.

37 V dôsledku toho je na prvú otázku potrebné odpovedať, že článok 3 ods. 1 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že činnosť, ktorá spočíva v:

— zbere údajov týkajúcich sa príjmov zo zárobkovej činnosti a kapitálu, ako aj majetku fyzických osôb vo verejných dokumentoch daňovej správy a ich spracovaní s cieľom ich uverejnenia,

— ich uverejnení vo forme podrobných zoznamov zostavených podľa obcí, v ktorých sú zoradené podľa abecedy a podľa kategórií príjmov,

— ich postúpení vo forme diskov CD-ROM na to, aby boli použité na obchodné účely,

— ich spracovaní v rámci služby SMS, ktorá používateľom mobilných telefónov umožňuje po zaslaní mena a obce bydliska určitej osoby získať informácie o príjmoch zo zárobkovej činnosti a z kapitálu, ako aj o majetku tejto osoby,

sa má považovať za „spracovanie osobných údajov“ v zmysle tohto ustanovenia.

O štvrtej otázke

38 Svojou štvrtou otázkou, ktorú je potrebné skúmať ako druhú v poradí, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či činnosti spracovania osobných údajov, uvedené v prvej otázke pod písmenami c) a d), týkajúce sa súborov s údajmi, ktoré obsahujú len informácie, ktoré už boli uverejnené ako také v oznamovacích prostriedkoch, patria do pôsobnosti smernice.

39 V tejto súvislosti v zmysle článku 3 ods. 2 smernice sa smernica neuplatňuje na spracovanie osobných údajov v dvoch prípadoch.

40 Prvý prípad sa týka spracovania osobných údajov vykonávaného v rámci činností, ktoré sú mimo pôsobnosti práva Spoločenstva, ako sú tie, ktoré sú uvedené v hlave V a VI Zmluvy o Európskej únii, a v žiadnom prípade nie operácií spracovania týkajúcich sa verejnej bezpečnosti, obrany, bezpečnosti štátu (vrátane hospodárskej prosperity štátu, keď sa operácia spracovania týka záležitostí bezpečnosti štátu) a činností štátu v oblastiach trestného práva.

41 Tieto činnosti demonštratívne uvedené v prvej zarážke tohto ustanovenia sú v každom prípade činnosti patriace štátu a štátnym orgánom a nepatria do oblasti činností jednotlivcov. Sú určené na definovanie rozsahu pôsobnosti výnimky z uvedeného ustanovenia, aby sa táto výnimka uplatňovala iba na činnosti, ktoré sú tam výslovne vymenované alebo ktoré môžu byť zaradené do rovnakej kategórie (*ejusdem generis*) (pozri rozsudok zo 6. novembra 2003, Lindqvist, C-101/01, Zb. s. I-12971, body 43 a 44).

42 Činnosti spracovania osobných údajov, aké sú uvedené v prvej otázke pod písmenami c) a d), sa týkajú činností súkromných spoločností. Tieto činnosti vôbec nepatria do rámca zriadeného verejnými orgánmi a týkajúceho sa verejnej bezpečnosti. V dôsledku toho takéto činnosti nemôžu byť stotožňované s činnosťami uvedenými v článku 3 ods. 2 smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. mája 2006, Parlament/Rada, C-317/04 a C-318/04, Zb. s. I-4721, bod 58).

43 Pokiaľ ide o druhý prípad uvedený v druhej zarážke tohto ustanovenia, odôvodnenie č. 12 smernice týkajúce sa tejto výnimky uvádza ako príklady spracovanie údajov vykonávané fyzickou osobou pri uskutočňovaní aktivít, ktoré sú výlučne osobné alebo domáceho charakteru, ako je korešpondencia a udržiavanie zoznamov adries.

44 Z toho vyplýva, že táto druhá výnimka sa musí vykladať tak, že sa vzťahuje výlučne na činnosti, ktoré patria do rámca súkromného alebo rodinného života jednotlivcov (pozri rozsudok Lindqvist, už citovaný, bod 47). Čo sa týka činností spoločností Markkinapörssi a Satamedia, ktorých predmetom je poskytovať vyzbierané údaje neurčitému počtu osôb, nejde zjavne o takýto prípad.

45 V dôsledku toho je nutné prijať záver, že také činnosti spracovania osobných údajov, aké sú uvedené v prvej otázke pod písmenami c) a d), nepatria pod prípady uvedené v článku 3 ods. 2 smernice.

46 Okrem toho je potrebné spomenúť, že smernica nestanovuje žiadne dodatočné obmedzenie svojej pôsobnosti.

47 V tejto súvislosti generálna advokátka v bode 125 svojich návrhov uvádza, že článok 13 smernice povoľuje výnimky iba z určitých jej ustanovení, medzi ktoré článok 3 nepatrí.

48 Nakoniec je potrebné poznamenať, že všeobecná výnimka z uplatnenia smernice v prospech uverejnených informácií by smernicu zbavila z veľkej časti jej významu. Členským štátom by stačilo uverejniť tieto údaje, aby unikli ochrane stanovenej smernicou.

49 V dôsledku toho je na štvrtú otázku potrebné odpovedať, že činnosti spracovania osobných údajov, aké sú uvedené v prvej otázke pod písmenami c) a d), týkajúce sa dátových súborov verejných orgánov s osobnými údajmi, ktoré obsahujú len informácie, ktoré už boli uverejnené ako také v oznamovacích prostriedkoch, patria do pôsobnosti smernice.

O druhej otázke

50 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 9 smernice má vykladať v tom zmysle, že činnosti uvedené v prvej otázke pod písmenami a) až d), týkajúce sa údajov pochádzajúcich podľa vnútroštátnej právnej úpravy z verejných dokumentov, majú byť považované za činnosti spracovania osobných údajov

vykonávané výlučne na žurnalistické účely. Uvedený súd upresňuje, že žiada objasnenia v otázke, či skutočnosť, že základný cieľ týchto činností je uverejniť predmetné údaje, je v tomto posúdení relevantná.

51 Najskôr je potrebné uviesť, že podľa ustálenej judikatúry sa ustanovenia smernice musia vykladať s ohľadom na cieľ sledovaný touto smernicou a na systém, ktorý vytvára (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2008, Caffaro, C-265/07, Zb. s. I-7085, bod 14).

52 V tejto súvislosti, ako vyplýva z prvého článku smernice, je nesporné, že jej cieľom je, aby členské štáty, umožniac voľný pohyb osobných údajov, zabezpečili ochranu základných práv a slobôd fyzických osôb, najmä ich súkromia vo vzťahu k spracovaniu uvedených údajov.

53 Tento cieľ však nie je možné sledovať bez zohľadnenia skutočnosti, že predmetné základné práva sa musia do určitej miery zosúladiť so základným právom slobody prejavu.

54 Takéto zosúladenie uvádza článok 9 smernice. Ako vyplýva najmä z odôvodnenia č. 37 smernice, jej článok 9 sleduje cieľ zosúladenia dvoch základných práv, a to na jednej strane ochranu súkromia a na druhej strane slobodu prejavu. Táto úloha prislúcha členským štátom.

55 S cieľom zosúladiť tieto dve „základné práva“ v zmysle smernice môžu členské štáty stanoviť určité výnimky alebo obmedzenia z ochrany údajov, a teda zo základného práva na súkromie, uvedené v kapitolách II, IV a VI tejto smernice. Tieto výnimky musia byť stanovené iba na účely žurnalistiky alebo na účely literárneho alebo umeleckého stvárnenia, ktoré patria do základného práva slobody prejavu, pokiaľ sa ukážu ako potrebné.

56 S cieľom zohľadniť dôležitosť, ktorú má sloboda prejavu v demokratickej spoločnosti, je potrebné na jednej strane vykladať pojmy, ktoré sa jej týkajú, medzi nimi pojem žurnalistiky, široko. Na druhej strane a kvôli dosiahnutiu rovnováhy medzi dvomi základnými právami si ochrana základného práva na súkromie vyžaduje, aby výnimky a obmedzenia z ochrany údajov stanovené vo vyššie uvedených kapitolách smernice nepôsobili nad rámec toho, čo je prísne nevyhnutné.

57 V tomto kontexte je potrebné uviesť nasledujúce údaje.

58 Po prvé, ako poznamenala generálna advokátka v bode 65 svojich návrhov a ako vyplýva z prípravných prác k smernici, výnimky a odchýlky stanovené v článku 9 smernice sa uplatňujú nielen na podniky oznamovacích prostriedkov, ale tiež na akúkoľvek osobu vykonávajúcu žurnalistickú činnosť.

59 Po druhé skutočnosť, že uverejnenie údajov verejnej povahy je spojené s cieľom zisku, *a priori* nevylučuje, aby uverejnenie mohlo byť považované za činnosť „iba na účely

žurnalistiky“. Ako to uvádzajú Markkinapörssi a Satamedia v ich pripomienkach a generálna advokátka v bode 82 svojich návrhov, každý podnik svojou činnosťou sleduje zisk. Určitý obchodný úspech dokonca môže predstavovať podmienku *sine qua non* existencie profesionálnej žurnalistiky.

60 Po tretie je potrebné zohľadniť vývoj a znásobenie komunikačných prostriedkov a prostriedkov rozširovania informácií. Ako bolo poznamenané najmä zo strany švédskej vlády, nosič, prostredníctvom ktorého sú údaje prenášané, klasický, ako je papier alebo rádiové vlny, alebo elektronický, ako je Internet, nie je pre posúdenie, či ide o činnosť „výlučne na účely žurnalistiky“, rozhodujúci.

61 Z vyššie uvedeného vyplýva, že činnosti, akými sú činnosti v konaní vo veci samej, týkajúce sa údajov pochádzajúcich podľa vnútroštátnej právnej úpravy z verejných dokumentov, môžu byť kvalifikované ako „žurnalistické činnosti“, ak majú za cieľ sprístupniť verejnosti informácie, názory alebo myšlienky, akýmkoľvek spôsobom prenosu. Tieto činnosti nie sú vyhradené podnikom oznamovacích prostriedkov a môžu byť spojené s cieľom dosiahnuť zisk.

62 V dôsledku toho je na druhú otázku potrebné odpovedať, že článok 9 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že činnosti uvedené v prvej otázke pod písmenami a) až d), týkajúce sa údajov pochádzajúcich podľa vnútroštátnej právnej úpravy z verejných dokumentov, majú byť považované za činnosti spracovania osobných údajov vykonávané „výlučne na žurnalistické účely“ v zmysle tohto ustanovenia, ak uvedené činnosti majú za výlučný cieľ sprístupniť verejnosti informácie, názory alebo myšlienky, čo prislúcha posúdiť vnútroštátnemu súdu.

O tretej otázke

63 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 17 smernice má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje uverejňovanie údajov, ktoré boli vyzbierané na žurnalistické účely a ich postúpenie na obchodné účely.

64 Vzhľadom na odpoveď na druhú otázku nie je potrebné na túto otázku odpovedať.

O trovách

65 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Článok 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov sa má vykladať v tom zmysle, že činnosť, ktorá spočíva v:

— **zbere údajov týkajúcich sa príjmov zo zárobkovej činnosti a kapitálu, ako aj majetku fyzických osôb vo verejných dokumentoch daňovej správy a ich spracovaní s cieľom ich uverejnenia,**

— **ich uverejnení vo forme podrobných zoznamov zostavených podľa obcí, v ktorých sú zoradené podľa abecedy a podľa kategórií príjmov,**

— **ich postúpení vo forme diskov CD-ROM na to, aby boli použité na obchodné účely,**

— **ich spracovaní v rámci služby SMS, ktorá používateľom mobilných telefónov umožňuje po zaslaní mena a obce bydliska určitej osoby získať informácie o príjmoch zo zárobkovej činnosti a z kapitálu, ako aj o majetku tejto osoby,**

sa má považovať za „spracovanie osobných údajov“ v zmysle tohto ustanovenia.

2. **Článok 9 smernice 95/46 sa má vykladať v tom zmysle, že činnosti uvedené v prvej otázke pod písmenami a) až d), týkajúce sa údajov pochádzajúcich podľa vnútroštátnej právnej úpravy z verejných dokumentov, majú byť považované za činnosti spracovania osobných údajov vykonávané „výlučne na žurnalistické účely“ v zmysle tohto ustanovenia, ak uvedené činnosti majú za výlučný cieľ sprístupniť verejnosti informácie, názory alebo myšlienky, čo prislúcha posúdiť vnútroštátnemu súdu.**

3. **Činnosti spracovania osobných údajov, aké sú uvedené v prvej otázke pod písmenami c) a d), týkajúce sa dátových súborov verejných orgánov s osobnými údajmi, ktoré obsahujú len informácie, ktoré už boli uverejnené ako také v oznamovacích prostriedkoch, patria do pôsobnosti smernice 95/46.**

Podpisy